

Tid: 11 december 2008 kl 14.00 – 14.35

Plats: Bråvallasalen, Stadshuset

Justerat: 11 december 2008

Jan Tigerström

Mirja Räihä Järvinen

Närvarande

Ledamöter:

Petter Lindfors (m), ordförande

Mirja Räihä Järvinen (s), vice ordförande

Jan Tigerström (m)

Kerstin Gustavsson (m)

Helena Bonnier (m)

§§1-17, §§19-39

Sören Swärd (m)

Ingvar Snees (m)

Gulan Avci (fp)

Mustafa Tümtürk (s)

Jari Visshed (s)

Emilia Hagberg (mp)

Ersättare:

Göran Kindvall (m)

tjänstgörande §18

Sebastian Carlsson (m)

Anders Alvebäck (m)

Claes Fleming (fp)

Christer Mellstrand (c)

Maria Östberg Svanelind (s)

tjänstgörande

Kenneth Nilsson (s)

Margareta Malm (s)

Torkel Tigerschiöld (mp)

Lotten von Hoffsten (v)

tjänstgörande

Tjänstemän:

Exploateringsdirektör Krister Schultz och nämndsekreteraren Åse Geschwind.

Vidare tjänstemännen vid kontoret Stefan Eriksson, Ann-Charlotte Nilsson, Gunnar Jensen, Eva Olsson, Martin Skillbäck och Åsa Wigfeldt samt biträdande borgarrådssekreteraren Thord Swedenhammar från roteln.

§ 5

Verksamhetsplan 2009

Dnr E2008-110-01858

Protokollsutdrag

Beslut

Exploateringsnämnden beslutade enligt kontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden godkänner verksamhetsplan 2009 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Nämnden begär omslutningsförändring med 189,6 mnkr beroende på förväntade inkomster inom investeringsplanen 2009.
3. Nämnden godkänner i ärendet föreslagna mål för nämnden.
4. Nämnden godkänner föreslagen rutin för budgetuppföljning 2009.
5. Nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Ärendets handling

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 20 november 2008.

Yttrande från Handikapprådet för exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden, inkommen den 10 december 2008.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Petter Lindfors m fl (m) och ledamoten Gulan Avci (fp) ställde sig bakom kontorets förslag. (se beslutet)
- 2) Vice ordföranden Mirja Räihä Järvinen m fl (s) föreslog följande:
 1. Förslaget till verksamhetsplan för 2009 avslås med hänvisning till socialdemokraternas reservation i kommunfullmäktige vid behandling av Stockholms stads budget för 2009.
 2. Därutöver anförs följande:

Effekterna av majoritetens markanvisningspolicy syns tydligt i nämndens ärenden. Hittills har nämnden anvisat mark övervägande till bostadsrätter och andelen markanvisningar för hyresrätter är anmärkningsvärt låg. Detta trots att majoriteten även i budgeten anger att blandade upplåtelseformer skall eftersträvas och värnas om. Vi anser att staden inte skall sälja mark vid varje markanvisning. Det är viktigt att staden kan behålla rådigheten över marken och därmed skapa förutsättningar för att även mindre ”marknadsmässiga” projekt kan genomföras och att Stockholm kan vara en mer integrerad och varierad stad än vad utvecklingen nu går mot.

Vi är allvarligt oroade över den politik som säger att staden ska bygga på mark där man inte har så stora krav på rening och förbehandling. Vi befärar att majoriteten framöver vill göra större ingrepp i grönmark och parker vid exploatering, för att man tar för lätt på konsekvenserna. Vi vill framhäva att det i första hand skall byggas på hårdgjorda ytor och redan exploaterat mark. Stockholmsarna behöver de gröna områden som finns kvar i staden.

Vi vill även höja en varningens finger när det gäller det vattennära byggandet. Det får inte bli så att allmänheten förlorar möjligheterna att ströva i vattennära miljöer och tillgången till vattnet ska komma alla stockholmare till del.

Staden har många utvecklingsområden. Det är givetvis positivt och staden behöver få växa. Men det är viktigt att planeringen av kommunal service pågår parallellt med annan planering. Det får inte vara så att behovet av förskolor, skolor och äldreomsorg kommer i andra hand. Byggnation och ombyggnation skall ske i samråd med de boende, det kan aldrig vara bra med den typen av demonstrationer och uttryck som majoriteten visade prov på inom ramen för Järvalyftet.

Vi motsätter oss kraftfullt att Bromma flygplats blir kvar som flygplats. Hanteringen av förlängningen av avtalet var djupt odemokratisk och det är olyckligt att många stockholmare kommer att få sin hälsa försämrad av denna onödiga hantering – för att inte tala om konsekvenserna vid en eventuell olycka.

- 3) Ledamoten Emilia Hagberg (mp) föreslog följande:
1. Kontorets förslag till verksamhetsplan avslås med hänvisning till miljöpartiets budgetförslag i kommunfullmäktige.
 2. Därutöver anføres följande:

Stockholm är en stad i ständig förändring och utveckling, vilket gör markanvändningen till en strategisk fråga. Tillgången på exploateringsbar mark är begränsad och befintliga grönområden måste värnas. Bostadsområden skall planeras utifrån ett helhetsperspektiv med blandade upplåtelseformer och olika typer av bostäder, god kollektivtrafikförsörjningen, arbetsplatser, skolor och förskolor, service, kultur och rekreationsområden. Särskilt skall barns behov av lämplig mark för lek och idrott och en säker och hälsosam miljö skall vara vägledande i planeringen. Stadsutvecklingen ska följa översiktsplanen och dess principer om en tät stad där bilberoendet minskar och om att bygga på redan exploaterad mark. Samma principer ska råda i den nya översiktsplan som är på väg fram. Det är viktigt både för människors hälsa och för bevarad ekologisk mångfald att grönstrukturen och närnatur värnas. I projekt där grön mark ändå tas i anspråk ska kompensationsåtgärder ske för att kompensera för de förluster som sker. Kompensationsinsatserna ska ske utifrån en värderingsmodell baserad på hur mycket vegetation som tas i anspråk. Nya naturreservat ska komma till stånd för långsiktigt skydd.

För att kunna driva en aktiv och långsiktig planering för stadens markanvändning och för stadens ekonomi är det viktigt att staden fortsätter att vara ägare till huvuddelen av marken inom kommunen. Genom sitt ägande kan staden styra mot högt ställda miljökrav och blandade upplåtelse- och boendeformer. Kollektivhus och kooperativa hyresrätter är en del av detta. Genom att dela upp projekten i mindre enheter kan man möjliggöra för mindre aktörer att delta och skapa en större mångfald. Det behöver tas fram en ny markanvisningspolicy som säkerställer högt ställda miljökrav, en variation av upplåtelseformer och en mångfald av aktörer.

Programmet för miljöanpassat byggande i Stockholm ska återinföras och utvecklas så att alla nybyggnadsprojekt i staden håller hög miljöprofil. 2009 ska 50 % av alla markanvisningar klara energikravet max 45 kWh/kvm och från 2010 ska alla markanvisningar klara det kravet,

dvs. passivhus eller motsvarande låga energiförbrukning. Alternativa energikällor ska prövas vid alla projekt. I samband med nya stadsutvecklingsområden skall miljöprogram med specifika målsättningar utarbetas och en miljöansvarig tillsätts redan från projekteringsstadiet.

Exploateringsnämnden ska tillsammans med stadsbyggnadsnämnden utarbeta metoder för klimatkonsekvensanalyser. Klimatkonsekvensanalyser kan vara ett viktigt verktyg för att styra exploateringsprojekt mot mindre klimatpåverkan.

Ombyggnationen av Slussen är högt prioriterat. Det är viktigt att det i den fortsatta processen tas hänsyn till effekterna av klimatförändringarna, att Slussen blir en mötesplats där kultur står i centrum, där effektiva kollektivtrafikförbindelser står i fokus och där gående och cykel får stort utrymme.

Bostadsbyggandet skall koncentreras till stadsutvecklingsområden, såsom Hammarby Sjöstad, Kista, Husarviken-Värtan, Nordvästra Kungsholmen, Liljeholmen, Norra Station och Ulvsunda-Bromma, Annedal. Norra stationsområdet bör utvecklas till en klimatsmart stadsdel. Genom en stadsplanetävling med fokus på hur man genom stadsplanens utformning och val av material, transportlösningar, trafiksystem, energisystem, kretslopp, tillgänglighet till service kan skapa en stadsdel med förutsättningar för minimal klimatpåverkan. Bromma flygplats ska avvecklas och planeringen av en klimatsmart stadsdel i Bromma ska påbörjas. Initiativet om att miljöanpassa Annedalsområdet ska tas till vara på och planerna om en miljöanpassad stadsdel i Norra Djurgårdsstaden ska fortsätta.

Planerna på stor exploatering av Årstadfältet ska avbrytas så att den planerade landskapsparken kan färdigställas och planeringen av ett bostadsområde vid Lövsta ska avbrytas.

Exploateringsnämnden ska arbeta aktivt för utökade vattentransporter, både för kollektivtrafik och för gods. Befintlig färjetrafik från Hammarby sjöstad ska säkras.

De krav som ställs på inrättande av tomtmarksparkering vid bostadsbyggen inte ska belasta boendekostnaderna, utan betalas fullt ut av dem som utnyttjar platserna. Parkeringsnormerna vid nybyggnation ska utformas så att de styr mot minskad klimatpåverkan, och kan kompletteras med krav på bilpoolslösningar. I innerstaden och andra mycket goda kollektivtrafiklägen bör parkeringstalet inte överstiga 0,3 och i andra områden vara max 0,5. Ett bilfritt kvarter bör planeras.

Insynen och delaktigheten i planeringen måste säkras. Ett viktigt sätt är att låta markanvisningar gå på remiss till stadsdelsnämnderna innan beslut i exploateringsnämnden. Exploateringsnämnden bör medverka till att omvänd planprocess använd i större utsträckning.

Miljöpartiet har som enda parti lagt in pris- och lönekomensation i sitt budgetförslag för 2009. Det är viktigt för att kunna säkerställa kvaliteten i stadens verksamheter.

4) Tjänstgörande ersättaren Lotten von Hofsten (v) föreslog följande:

1. Förslaget till verksamhetsplan för 2009 godkänns i huvudsak.
2. Därutöver anförs följande:

Exploateringskontorets verksamhet domineras av arbetet med att planera för nya bostäder. Den moderatledda majoriteten i kommunfullmäktige har dessvärre bara planerat för 15 000 nya bostäder under mandatperioden. I förslaget till verksamhetsplan för 2009 understryks att en fortsatt hög bostadsproduktion i stabilt tempo över konjunkturcyklerna ska säkerställas. Samtidigt aviserar man att risken finns att målet inte kommer att uppnås. Detta är inget annat än ett stort misslyckande.

I Vänsterpartiets förslag till budget för Stockholms stad 2009 möjliggörs byggandet av 20 000 nya bostäder under mandatperioden, varav mer än hälften ska vara hyresrätter. Till skillnad mot den moderatledda majoriteten anser vi att blandade upplåtelseformer ska värnas i hela staden.

Vi är kritiska till flera av den nuvarande borgerliga majoritetens åtgärder för att höja lönsamheten i byggprojekten. Det handlar bland annat om en ökad utförsäljning av stadens mark, höjda exploateringstal med fler höga hus och färre grönskande gårdar samt byggnation på mark som inte är förenad med höga grundkostnader, vilket med all säkerhet innebär mer exploatering av grönmark.

Förskjutningar inom investeringsplaner förekommer ofta, och kanske i synnerhet i den typ av verksamhet det här är fråga om. Vi vill dock höja ett varningens finger för att det kommer behövas relativt kraftigt ökade budgetmedel under de kommande åren då ett antal mycket stora projekt förväntas komma i genomförandeskede.

Försäljningsbetinget uppgår i budget till 500 mnkr. Med den nuvarande krisen på finans- och fastighetsmarknaden är kapitalismen inne i sin djupaste kris på decennier. Kontorets bedömning att målet ändå är möjligt att uppnå är inte bara politiskt felaktigt, det är även ekonomiskt oförsvarligt att genomföra försäljningar när marknaden är så svag. Ett flertal prognoser visar att krisen inte kommer mattas av i sådan snabb takt som det i förstone antogs. I ett ekonomiskt läge som det vi nu befinner oss i bör stadens ägande snarare öka än minska.

Omröstning

Ordföranden ställde de framlagda förslagen mot varandra och nämnden beslutade enligt kontorets förslag.

Reservation

Vice ordföranden Mirja Räihä Järvinen m fl (s) med hänvisning till sitt förslag.

Ledamoten Emilia Hagberg (mp) med hänvisning till sitt förslag.

Tjänstgörande ersättaren Lotten von Hofsten (v) med hänvisning till sitt förslag.

Ersättaryttrande

Ersättaren Torkel Tigerschiöld (mp) instämmer i förslaget från (mp).

Vid protokollet
Åse Geschwind

Rätt utdraget intygar:
